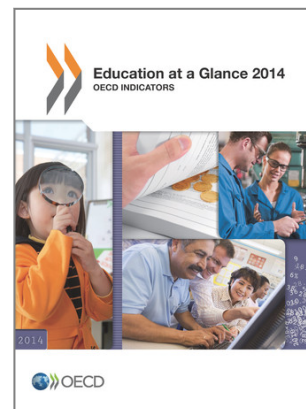

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2014

OECD Indicators

Summary in Swedish

Read the full book on: 10.1787/eag-2014-en

OECD:s utbildningsöversikt 2014

OECD-indikatorer

Sammanfattning på svenska

Frukterna av utbildningens ökade tillgänglighet är inte rättvist fördelade

Utbildningens tillgänglighet fortsätter att öka, och andelen vuxna med hög läs- och skrivkunnighet blir allt högre, men den socio-ekonomiska diskrepansen vidgas på grund av att utbildningens och kompetensernas effekter på den enskildes livschanser har förstärkts avsevärt.

Arbetsmarknaden belönar höga utbildnings- och kompetensnivåer

Se på sysselsättningssituationen. I genomsnitt har drygt 80 % av de högskoleutbildade vuxna anställning, vilket ska jämföras med mindre än 60 % av dem med lägre skolutbildning än gymnasium. Högskoleutbildade personer, särskilt unga vuxna, är inte immuna mot arbetslöshet. OECD-genomsnittet för arbetslöshetstalet bland högskoleutbildade vuxna låg på 5,0 % år 2012 (ökning från 3,3 % 2008), men i åldersgruppen 25-34 år var siffran 7,4 % (ökning från 4,6 % 2008). Som jämförelse kan nämnas att arbetslöshetstalet för åldersgruppen 25-34 år utan gymnasieutbildning nådde 19,8 % 2012 (och t.o.m. ännu högre i många länder), en ökning från 13,6 % 2008. Dessa fakta bekräftar åter att den senaste ekonomiska krisen drabbar unga lågutbildade hårdast (indikator A5).

Brist på yrkeskompetens bara ökar risken för arbetslöshet – även bland personer med likartad utbildningsbakgrund. Om man exempelvis tittar på genomsnittet för de 24 länderna och de nationella regioner som deltog i undersökningen av vuxnas yrkeskompetenser, var 5,8 % av vuxna utan gymnasieutbildning, men med en måttlig nivå av läs- och skrivkunnighet, arbetslösa år 2012, vilket ska jämföras med 8,0 % av vuxna med likartad utbildningsbakgrund, men som låg på en lägre läs- och skrivkunnighetsnivå. På liknande sätt var bland de högskoleutbildade vuxna 3,9 % av dem med lägre läs- och skrivkunnighet arbetslösa, vilket ska jämföras med 2,5 % av dem med högre läs- och skrivkunnighet (indikator A5).

Inkomststoppgifter pekar också på en växande klyfta mellan dem som har och dem som inte har utbildning. I hela OECD tjänar högskoleutbildade vuxna 70 % mer, i genomsnitt, än personer med gymnasieutbildning. Skillnader i yrkeskompetenser påverkar också inkomsterna, t.o.m. bland personer med samma utbildningsnivå: Genomsnittligt tjänar en högskoleutbildad vuxen, som ligger på den högsta nivån med avseende på läs- och skrivkunnighet ca 45 % mer än en likartad utbildad vuxen, som ligger på den lägsta nivån in med avseende på läs- och skrivkunnighet, enligt mätning vid undersökningen av vuxnas yrkeskompetenser (indikator A6).

I de flesta länderna är en absolut uppåtgående rörlighet inom utbildning vanligare än nedåtgående rörlighet

Utbildningssystemens expansion i många OECD länder, både på gymnasial, postgymnasial och högskolenivå, har gett 25- till 34-åringar möjlighet att uppnå en högre utbildningsnivå än deras föräldrar. Genomsnittligt för alla de OECD-länder som deltog i 2012 års undersökning av vuxnas yrkeskompetenser (en produkt av OECD-programmet för internationell bedömning av vuxnas kompetenser, eller PIAAC) har 32 % av unga människor uppnått en högre utbildningsnivå än deras föräldrar, medan endast 16 % inte har uppnått föräldrarnas utbildningsnivå. I all länderna, utom Estland, Tyskland, Norge och Sverige, är absolut uppåtgående rörlighet med avseende på utbildning vanligare än absolut nedåtgående rörlighet. Utbildningsexpansionen har varit särdeles uttalad i Frankrike, Irland, Italien, Sydkorea, Spanien och Ryska federationen, där skillnaderna mellan uppåtgående och nedåtgående rörlighet i utbildningshänseende är minst 30 procentenheter (indikator A4).

Andra konstateranden

- Inmot 40 % av 25- till 34-åringarna har numera högskoleutbildning, en andel som är 5 procentenheter större än i åldersgruppen 55-64 år (indikator A1).
- Skillnaden mellan äldre och yngre vuxnas andel av dem som når de högsta resultaten i fråga om läs- och skrivkunnsighet har genomsnittligt sett ökat med 10 procentenheter (indikator A1).
- I flertalet OECD-länder börjar skolgången för de flesta barn numera en bra bit innan de fyllt fem år. Mer än tre fjärdedelar av fyraåringarna i hela OECD (84 %) är inskrivna i förskola och lågstadiesförberedande inskolning; i de OECD-länder som är medlemsstater i Europeiska unionen är 89 % av fyraåringarna inskrivna (indikator C2).
- Cirka 72 % av de elever som inleder gymnasiestudier slutför de program som de valt inom den föreskrivna normalstudietiden för programmet. Om man ger eleverna två extra år för att slutföra studierna, fullgör 87 % av eleverna framgångsrikt sina program två år efter den föreskrivna studietiden fram till studentexamen, i genomsnitt för hela OECD. (indikator A2).
- Genomsnittligt för hela OECD befann sig år 2012 fjrtionio procent av 15 till 29-åringarna under utbildning. Av de återstående 51 procenten hade 36 % anställning, 7 % var arbetslösa och 8 % stod utanför den tillgängliga arbetsstyrkan (indikator C5).
- Universitet och högskolor samt - i mindre utsträckning - förskolor erhåller de största delarna av medlen från privata källor: 31 respektive 19 %. Den offentliga finansieringen av utbildningsinstitutioner, alla nivåer sammantagna, ökade mellan åren 2000 och 2011 i alla de länder (utom Italien) för vilka jämförbara data finns tillgängliga. Även om allt fler hushåll delar skolutbildningens kostnader, ökade emellertid den privata finansieringen i ännu snabbare takt i mer än tre fjärdedelar av länderna (indikator B3).
- Även om de offentliga anslagen till undervisningsväsendet minskade i förhållande till andra utgiftsposter i statsbudgeten i två tredjedelar av länderna mellan 2005 och 2011, växte under den kortare perioden 2008-2011 – alltså när den ekonomiska krisen kulminerade – de offentliga anslagen till undervisningsväsendet i snabbare takt (eller minskade i långsammare takt) än de offentliga anslagen för andra ändamål, i 16 av de 31 länderna med tillgängliga data (indikator B4).
- För blivande förskollärare krävs universitetsexamen (Master's degree) i bara fyra av de 35 länderna med tillgängliga data, något som krävs för gymnasielärare som undervisar i allmänna ämnen, i 22 av de 36 länderna med tillgängliga data (indikator D6).
- Lärarfortbildning är obligatorisk på varje skolenivå i ungefär tre fjärdedelar av OECD och partnerländerna med tillgängliga data. Medan det krävs för alla högstadielärare i 17 länder och för befordran eller löneförhöjningar i åtta länder, krävs det inte i sex länder (indikator D7).
- År 2012 var drygt 4,5 miljoner studenter inskrivna i högskoleutbildning utanför sina hemländer. Australien, Österrike, Luxemburg, Nya Zeeland, Schweiz och Storbritannien har den högsta andelen utländska studenter i räknat i procent av det totala antalet inskrivna studerande (indikator C4).

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, F-75116

Paris, Frankrike

Besök vår webbplats www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2014), *Education at a Glance 2014: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2014-en